

Č. 4839.

O b e c n í v o l b y: K výkladu § 10 č. 4 řádu vol. do obcí ve znění zák. č. 253/1922 o zbavení členství v obec. zastupitelstvu pro vystoupení nebo vyloučení ze strany.

(Nález ze dne 26. června 1925 č. 12890.)

V ě c: František S. v N. proti zemské správě politické v Brně (za zúč. místní jednotu čsl. strany lidové v N. adv. Dr. Jos. Myslivec z Prahy) o zbavení členství v obecním zastupitelstvu.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro vady řízení.

D ů v o d y: Podáním z 12. října 1923 žádal výbor čsl. strany lidové v N. za rozhodnutí, že st-l, který byl zvolen za člena obecního zastupitelstva v N. z kandidátní listiny jmenované strany, a ve schůzi výboru dne 12. října 1923 z této strany byl vyloučen, pozbývá svého mandátu. Usnesením osp-é v Kyjově z 25. října 1923 nebylo žádosti té vyhověno z důvodu, že dle organizačního řádu čsl. strany lidové má právo někoho ze strany vyloučiti toliko výbor okresní lidové jednoty na návrh místní lidové jednoty a proto st-l nepozbývá členství v ob. zastupitelstvu tím, že byl usnesením míst. výboru čsl. strany lidové v N. ze strany vyloučen. K odvolání proti tomuto usnesení podanému čsl. stranou lidovou v N. přiloženy byly výkazy o tom, že vyloučení st-le ze strany usneseno bylo na schůzi okresního výboru strany okresu Ž-ckého dne 10. listopadu 1923. K odvolání tomu bylo usnesení osp-é nař. rozhodnutím zrušeno a rozhodnuto na základě § 10 odst. 6 vol. řádu, že st-l ztratil mandát v ob. zastupitelstvu v N., poněvadž byl ze strany lidové platně dle org. řádu této strany dodatečně lidovou jednotou ve Ž. vyloučen.

O stížnosti nss uvažoval takto:

V č. 4 § 10 zák. z 31. ledna 1919 č. 75 Sb. ve znění zák. ze 14. července 1922 č. 253 Sb. jest ustanoveno, že členství v ob. zastupitelstvu, radě a komisích se pozbývá vystoupením nebo vyloučením ze strany, na jejíž jméno zněla volební skupina, která zvoleného kandidovala. Tento předpis, rozeznáváje mezi »stranou« a »volební skupinou« předpokládá případ, když při volbě volební strana (skupina) přihlásí kandidátní listinu znějící na jméno »strany«. Tomu nelze jinak rozuměti, nežli že »stranou« jest tu míněna buď strana politická anebo jiná, ale organizovaná strana na rozdíl od skupiny (strany) v o l e b n í. Kdyby zákon nechtěl tento rozdíl činiti, byl by prostě vyjádřil, že členství v ob. zastupitelstvu se pozbývá vystoupením nebo vyloučením ze strany, která zvoleného kandidovala. Strana, která zvoleného kandidovala, tudíž která k volbám předložila platnou kandidátní listinu, jest stranou volební. Aby mohl nastati případ, že někdo byl vyloučen nebo vystoupil ze strany, na jejíž jméno zněla kandidátní listina volební strany (skupiny), musí tu vedle sebe býti strana politická nebo zájmová a strana volební, obě se stejným jménem a označením. Podmínkou pro ztrátu mandátu jest pak nikoliv pouhé vyloučení nebo vystoupení zvoleného ze strany v o l e b n í, nýbrž vystoupení nebo vyloučení ze š i r š í strany politické nebo zájmové, na jejíž jméno zněla

volební skupina a ovšem také kandidátní listina skupinou touto předložená.

Jak z předdeslaného děje vysvitá, byla v daném případě k volbě ob. zastupitelstva předložena kandidátní listina čl. strany lidové, která tedy zněla na jméno určité organisované strany politické. Bylo-li by prokázáno, že st-l, zvolený z této kandidátní listiny, vystoupil nebo byl vyloučen z politické strany lidové, byla tím dána podmínka pro zbavení jeho mandátu od této strany získaného. — — —

Aby se mohlo mluvit o vystoupení nebo vyloučení z této strany, musí tu býti jistá pravidla o nabývání a pozbývání členství ve straně a vyloučení (a pouze o to zde jde) musilo by se státi za šetření těchto pravidel. Dle nepopřené org. řádu čl. strany lidové stává se členem této strany, kdo se dá zapsati do místní Lidové jednoty. Vyloučiti pak někoho ze strany má právo výbor okresní lidové jednoty na návrh místní Lidové jednoty, z čehož se možno odvolati k Výkonnému výboru strany.

Žal. úřad zakládá svůj výrok o zbavení st-le mandátu na tom, že byl ze strany vyloučen, vychází patrně z předpokladu, že skutečně byl členem této strany. Avšak tuto okolnost st-l již během řízení adm. popřel a doznal, že nejso členem strany, nemůže býti z ní vyloučen. Jest tu tedy rozpor mezi skutkovou podstatou žal. úřadem nař. rozhodnutí za základ vzatou a tvrzením st-lovým, a dokud rozpor ten nebyl odstraněn, trpí řízení podstatnou vadou.

Poněvadž pak žal. úřad neuvedl ve svém rozhodnutí žádných důvodů pro toto své odchýlení od tvrzení st-lových, nemohl nss posouditi, zdali jeho předpoklad srovnává se se zákonem, či nikoliv. I tento nedostatek důvodů ve směru právě vytknutém zakládá podstatnou vadu řízení. —

Č. 4840.

Ř í z e n í p ř e d n s s - e m : P o p r o v e d e n é f u s i d v o u a k c i o v ý c h s p o l e č n o s t í n e n í j e d n a z e s p o j e n ý c h s p o l e č n o s t í l e g i t i m o v á n a k e s t í ž n o s t i n a n s s p r o t í v ý r o k u v y d a n é m u v ů č i n í p ř e d f u s í .

(Nález ze dne 26. června 1925 č. 12.892.)

V ě c : F i r m a A k c i o v á s p o l e č n o s t p r o s t a v b u s t r o j ů d ř í v e B r a n d a L h u i l l i e r v B r n ě p r o t í r o z h o d č í k o m i s i p o d l e z á k o n a o z á v o d n í c h v ý b o r e c h v B r n ě - m ě s t ě o v o l b u z á v o d n í h o v ý b o r u .

V ý r o k : S t í ž n o s t s e o d m í t á j a k o n e p ř í p u s t n á .

D ů v o d y : N a ř . r o z h o d n u t í m o d e p ř e l a r o z h o d č í k o m i s e d l e z á k . o z á v . v ý b o r e c h v B r n ě u z n a t i l e g i t i m a c i s t - l k y k p o d á n í n á m í t e k p r o t í v o l b ě d o z á v . v ý b o r u , p o n ě v a d ů z n e n í j i ž m a j i t e l k o u z á v o d u , v n ě m ů v o l b a b y l a p r o v e d e n a , n ý b ř ů z s p o l e č n o s t j i n á , s n í ž s t - l k a f u s í s p l y n u l a .

D ř í v e n e ž s o u d m o h l z k o u m a t i , z d a r o z h o d č í k o m i s e p r á v e m č i n e p r á v e m o d e p ř e l a u z n a t i l e g i t i m a c i s t r a n y k p o d á n í n á m í t e k p r o t í v o l b ě d o z á v . v ý b o r u , m u s i l p o l o ž i t i s í o t á z k u , z d a s t - l k a v d o b ě , k d y p o d a l a s t í ž n o s t k n s s - u , b y l a j e š t ě z p ů s o b i l á s t ě ž o v a t i s i d o p o r u š e n í p r á v , j e ů m o h l a b y p ř í p a d n ě n a s t a t i v o d p o r v z a t ý m n á l e z e m . U v a ů z u j e o t ě c h o t á z k e d o s p ě l s o u d k z á v ě r u , ů z e a k c i o v á s t r o j í r e n s k á s p o l e č n o s t d ř í v e B r a n d a L h u i l l i e r v B r n ě v d o b ě t ě k u s t í ž n o s t i j i ž z p ů s o b i l á n e b y l a .